

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcpart-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

A lap egy oldalán 24 helyre van beszerelve. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetéseket *Schönfeld A.* könyvkereskedésében is felvetetnek.

Bermentetlen levelek csak ismert kezűtől fogadhatók el.

Nyitlter-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel!
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadhatók helyben:
Schönfeld A. könyv- és papírkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Éljen-e az erőszak?! . . .

Csongrádvármegye mai közgyűlése fog dönteni a szentesi polgármesterválasztó közgyűlésben történtek felett.

Nem tudjuk, hogy mit fog a megye határozni; de azt hisszük, hogy Stammer alispánnak a nagy többség akaratával szemben elkövetett visszaélését nem fogja jóváhagyni.

Nem hagyhatja jóvá, ha van még ebben a vármegyében egy sziporkája az alkotmányos érzésnek, ha csak egy pillanatra is felébred benne a tudat, hogy Csongrádvármegyét hívják Magyarország legmagyarabb vármegyéjének; akkor ez a vármegye nem fogja sankciónálni a nép választási szabadságán elkövetett legbrutálisabb erőszakot.

Mert be kell mindenkinek látni, ki elfogulatlan, józan ítélőképességgel bír, hogy a szentesi polgármester csinálás a mostani erőszakoskodási esetek nagy tömegében is *egyedül áll.*

Az megtörtént máskor is, megtörtént máshol is és meg fog történni jövőre is, hogy nem azzal lesz valamely állás betöltve, akit az ez állás betöltésére jogosult közönség óhaj; de ha ezt megcselekszik, legalább keresnek rá elfogadható okot; amiért ezt az óhaj teljesíteni nem lehetett. Ilyen p. o. a képesség hiány, jellembeli kifogás. Sőt az is enyhíti a választási jog kijátszásának bűnét, ha a hatalom jelöltje különb, alkalmasabb ember; de a szentesi esetben ezekből semmi sincs, amit fel lehetne hozni indokul.

Semmi sincs, csak a Stammer és Zsilinszky boszúja. Az elsőnek azért; mert ellenfele volt az alispán választásnál, a másodikonak azért; mert Balogh János barátja a „Szentesi Lap” szerkesztőjének.

Semmi ok nincs egyéb.

De hát szabad-e a szentesi polgármesteri állást a hatalom boszúja kielégítésére felhasználni?

És amikor egy visszaélés ennyire szembezőkő, amikor az erőszak kiáltva hirdeti, hogy ő jogalapra sem szorul, s nem is kíván egyébnek tartatni, mint ami, erőszaknak: nem bírjuk azt elhinni, hogy a megye többségében fel ne támadjon az alkotmányos élet, a választási szabadság iránti tisztelet és szeretet s férfias önérzettel meg ne tagadja hozzájárulását azon cselekménytől, mely annál csufosabb a jelen esetben; mert személyes bosszúnál egyéb mutívumokkal nem bír. S a személyes bosszúnak egy nagy város nyugalomát, békéjét szolgáltatja ki, beláthatlan időkre.

Mi tehát bizunk Csongrádvármegye közgyűlésének többségében, ha bár az állandó választmány véleménye, mely a megyei tisztikar többségével hozatott meg: jóváhagyását java-

solja is Stammer ur eljárásának, azt mondván, hogy törvénynek törvényes volt az aktus, tehát az ellen jogos kifogás nem tehető. — De ezen törvényességgel szemben mi csak arra kívánunk rámutatni, hogy: ha a választási törvényt úgy lehet applikálni, amint azt Stammer a szentesi választási szabadság arculatával végrehajtotta, akkor ahoz, hogy mindig a hatalom embere legyen a győztes: az egész képviselőtestülettel szemben csak öt ember, a tisztújító szék elnöke, két kinevezett kandidáló bizottsági tag és a hatalom jelöltje mellett két strohmanra van szükség. S ez az öt ember, kit a legtisztességtelenebb szándék is vezérelhet, a kétszáz képviselő egyhangú akaratára ellenére is azt tehetné meg tisztviselővé, akit ő akart mert nem jelölnék a képviselőtestület jelöltjét s így a kandidáció segítségével egyszerűen kineveznék az egész képviselőtestület akaratára ellenére azt, akit ez a derék ötös bizottság akar.

A törvény által adott kandidációs jognak ezt az értelmezést még nem adta Magyarországon senki, s szégyen volna, ha Csongrádvármegye ezt az értelmezést magáévá tenné!

A szentesi eset különben nemcsak a szentesieket érdekli; mert itt az általános szabad választási jog van alapjában megtámadva, s ha ehhez a vármegye hozzájárulna és a miniszter jóváhagyná, ez annyit jelentene, hogy a többség a választásnál többé nem többség, hanem az a többség, amit a hatalom akar, ha az egész képviselőtestület ellene van is. — Ez esetben ki kell törölni a községi törvényből, hogy e tisztviselőit a nép maga választja.

De ez ma még benne van a törvényben, s ha a többség jót, sőt — mint ez a szentesi választásnál volt — a legjobbat akarta, s a hatalom mégis utját akarja állni a törvény által jogosult többség szándékának, akkor itt oly összeütközés támad, melynek nagyon szomorú következményei lehetnek.

Ezeknek előre látásával Csongrádvármegye többsége nem mondhatja azt, hogy: *éljen az erőszak!* ☉

— Szentes város adózási állapota. A

„Szentesi Lap” legutóbbi számaiban felhívta az adózó közönség figyelmét, hogy az adóprás működik, sőt hogy az adóhivatal a karhatalmat is igénybe vette a zálogtárgyak behozatalánál. A közönség fizet és meg van félemlítve, de hogy miért? — nem tudja senki. — Megmondom én, és kérdjék meg az adóbehajtást eszközöző hivatalnoktól is, hogy ki okozta ezt? — Nem nehéz kitalálni, hogy kinek a keze működik itt. Vadász József h. pénzügyigazgató keze, kit a közgazgatási bizottság; mert — és igen helyesen — semmivel sem volt képes igazolni a vagyoni felelős-

ség kimondásának szükségességét, elutasította. Ő hogy egyrészt az ellene megindított fegyelmi eljárás súlyát enyhítse, másrészt a pénzügyminiszteriumnál erélyét is bebizonyítsa, megfélebbizte a határozatot és a 78364. számú pénzügyminiszteri rendelettel kimondatott a vagyoni felelősség, melyben az mondatik, hogy a pénzügyigazgatóság határozati javaslatában felhozott indokok elfogadhatók és kimondatik a vagyoni felelősség oly formán, hogy ha az említett rendelet tartalmának közlését követő 15 nap alatt helyre nem hozatnék a mulasztás, tehát ha a hátralék be nem hajtatik, az adók behajtását a mulasztó közegek költségére állami végrehajtók fogják eszközölni.

Most tehát arra kíváncsi bizonyára az adózó közönség, hogy mivel indokolta Vadász ur a mulasztást, és hogy hol van a hátralék? Hogy mivel indokolta és hogy a közigazgatási bizottság mit fog szólni, ha Szentes város adózási állapotáról hivatalos tudomást szerez, és Vadász József a városi adóhivatal, illetve a behajtást eszközöző hivatalokkal szemben meddig kívánja fenntartani a fenti rendelet hatályát? azt nem tudom, de annyit bizonyosan mondhatok, mint a hivatalos adatokból meggyőződtem, hogy Vadász urnak nem volt oka kérni a vagyoni felelősség kimondását, és pláne joga sincs a vagyoni felelősséget kimondó ministeri rendelet hatályát továbbra is fenntartani. Hogy mily nagylelkű Vadász ur az adóbehajtást eszközöző közegekkel szemben, és hogy ezen nagylelkűségéből nem vonta vissza a rendeletet, jó lesz ennek igazolására az 1883. évi 44. t.-c. 84. §-át ide feljegyezni, mely ezt mondja: „azon községi közegek (városi adóhivatalok), kik az év végeig a fizetési halasztást nyert s adóleengedés vagy behajthatatlanság címén törült összegek levonása után *fennmaradó f. évi adótartozást* behajthatják és beszállítják, a törvényhozás által e célra rendelt alapból jutalomra részesítetnek, vagyis célja a jutalmazás. S hogy mennyire udvariatlan az adózó közönséggel szemben, ime közlöm az adatokat, a rideg számokat, a valóságot két alakban:

I. Szentes város terhére 1891. évre egyenes adóban 189.040 frt 25 kr. van előírva, ebből tehát $\frac{3}{4}$ évre esedékes 141.780 frt.

Befolyt október hó 12-ig bezárólag 137439 frt 08 kr, adóleengedés címén töröltetett 1953 frt 68 kr; behajthatatlanság címén — a bejelentett kimutatások alapján — törlendő összeg 7784 frt 19 kr; egyéb jogcímen bejelentett és biztosított összegek 1200 frt, vagyis a befolyt, törült és törlendő összegek együttesen, mely összeggel a városi adóhivatal beszámolt, 148376 frt 95 kr, tehát az esedékes és beszámolt összeget egybehasonlítva, a folyó $\frac{3}{4}$ évre esedékes adóösszeget tul, 6596 frt 95 kr. az 1890. évről az 1891. évre maradt hátralék törlesztésére számítandó, vagyis a hátralék $14\frac{1}{2}\%$ -a is befolyt.

II. Október 28-iki állapot: Szentes város terhére előírt és esedékes $\frac{3}{4}$ évi egyenes adó 141.780 frt. Befolyt október 28-ig bezárólag 150.817 frt 65 kr, adóleengedés és behajthatatlanság címén törült és törlendő adótartozások összege 10.937 frt 87 kr., vagyis a befolyt és ezen utóbbi összeg együttesen 161.755 frt 52 kr., tehát az esedékes és beszámolt összeget összehasonlítva, a folyó $\frac{3}{4}$ évre esedékes összegen tul, 19,975 frt 52 kr-rel kedvezőbb az eredmény.

Két pontban azért tüntettem ki az adózási állapotot; mert október 12-én érkezett le a városi adóhivatalhoz a vagyoni felelősséget kimondó mi-

nisteri rendelet, tehát már akkor sem volt helye, és az október 28-iki állapotot azért, mert tudtommal még mai napig sem vonatott az vissza.

És végül az ártéri adóról is beszámolok. 1884-től 1890. év végéig az esedékes ártéri adóhátralék volt 8945 frt 60 kr., a folyó évi előírás 44569 frt 24 kr., tehát 1891. évi okt. 31-ig, ¼ évre esedékes 33426 frt 93 kr. Befolyt 36763 frt 44 kr., s így a hátralék törlesztésére 35% számítandó.

Ezekből, azt hiszem, látható, hogy jogtalanul volt a vagyoni felelősség kimondása és pláne annak még a mai napig is fenntartása.

És mindezek után, minthogy nem hiszem, hogy Vadász ur annyira előzékeny tudjon lenni, hogy ez csak azért történt, mert az adóbehajtást eszközölő közeget szereti és kedveli, és az 1883. 44. t.-c. 84. §. 2-ik bekezdését is alkalmazni kívánja, mely úgy szól, hogy „azon községi közegek pedig (városi adóhivatal), kik az említett folyó adótartozásoknak megfelelő összegben kívül, a múlt évekből fennmaradt hátraléki összegből legalább 30%-ot szállítanak be, külön, együttes jutalmul a beszállított hátraléki összegből egy százalékot kapnak.” Ennélfogva azt vagyok bátor kérdező — és ezek után azt hiszem, az adózó község is, — meddig kívánja még a vagyoni felelősség kimondását érvényben tartani és mikor szándékozik azt visszahívni? Mert az 1883. 44. t.-c. 98. §-a Vadász urat is illeti, mely úgy szól, hogy „az állami közegek szabályellenes eljárásukért közigazgatási, esetleg fegyelmi uton mindig feleletre vonandó.” — d.

Ennyit ir lapunknak egy, az adózási viszonyokkal ismerős munkatársa, s mi erre csak azt a megjegyzést tesszük, hogy a közönséget üzni, zaklatni, jogait elrabolni manapság büntetlenül lehet. — Ezért a tisztelt kormány nem von felelősségre senkit; mert hiszen ő is tehet a mit akar, anélkül, hogy tetteiért a parlament felelősségre vonná. Leghelyesebb ez így, a tisztelt nép fizesse az adót, tölje nyugodtan az ekzekutiót s választási jogát pedig ruházza Stammer urra. — Ez a mai dicső alkotmányosság konsekvenciája és ez tart addig, míg a népnek türelme nem szakad.

Majd el jön ez az óra is!

Zsilinszky nyilatkozik.

Lapunk vasárnapi számában „Ki a bűntakarók feje” című cikkünkben kijelentettük,

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA

Dalok a pusztáról.

I.

Szól a falunk harangja.

*Szól a falunk harangja,
De szomorú a hangja!
Ha még soká hallgatom,
Tán megöl nagy bánatom.*

*Istenem, csak megölne!
Ugy sem élek öröme,
A mióta szerettem
Kint nyugszik a temetőn.*

*Teher nekem az élet!
Már csak egy jót remélek:
Nem sokára, szép halott,
Te melletted porladok.*

Rudnyánszky Gyula.

Az ügyvéd tárcája.

— Regény két kötetben. —

110

Irta *Hugó Alfréd.*

A „Szentesi Lap” számára fordította:

M. MAYER IDA.

II. KÖTET.

— Tegyem kötelességem és hallgassak? — mondá az ápolónő, midőn az orvos távozott, — csak azért se! S ha kifürkészhetem ezt a titkot, nem kérdem senkitől, hogy mit tegyek. De nincs is értelme,

hogy Csongrádvármegye kormányzatában újabban felmerült minden szennyet, bűnt, ha a szenny és a bűn Zsilinszky környezetének tagjaira tapad, Zsilinszky főispán maga takarja és védi. S így ez az ember nem a közigazgatás tisztaságának a képviselője Csongrádvármegyében, hanem saját környezetében feje a visszaéléseknek.

Mikor ezt megirtuk, tettük azért, hogy ha nincs igazunk és jogtalanul támadjuk ezt a derék, becsületes uri embert, módot akarunk neki nyújtani arra, hogy a birói igazságszolgáltatás útján elégtételt vehessen rajtunk. S megmutathassa a vármegye közönségének — mely szereti az ő tisztviselőinek; de különösen meg is kívánja az ő főispánjának közéleti tisztességét, — hogy aki az ő eljárásának jó hiszeműségét és tisztességét kétségbe meri vonni, azt, mint rágalmozót, bíró elé állíttatja és állása tisztességének megtámadásáért megtorlást követel ellene. S mivel egy főispán még a bíró szemében is felette áll egy egyszerű, közönséges polgárnak, nincs kétség benne, hogy ha jogtalanul támadnak meg egy főispánt és alaptalanul gyanúsítják rosszhiszeműséggel, politikai tisztatlansággal: a bíró elégtételt fog neki nyújtani és az ítélet teljes szigorával fog lesújtani a vakmerőre, ki a vármegye első emberét, a kormány bizalmását ok nélkül meri pellengérezni.

Eziránt Zsilinszkynek kétsége nem lehet. Neki tudnia kell annyit, hogy Magyarország birái becsületes emberek, kik elégtételt nyújtanak neki, ha az ő hivatalos ténykedése ok nélkül gyanúsítva van.

Zsilinszky tudja ezt, s most a „Szentes és Vidéke” által kinyilatkoztatja, hogy: *ő megtámadott hivatalos tisztessége védelmére nem áll ki.* Ő főispáni méltóságából nem száll le a „Szentesi Lap” szerkesztőjéhez, ki Zsilinszkyt csak megsértett hiúságból és engesztelhetlen gyűlöletből gyalázza.

Ennél, azt hisszük, hogy Zsilinszky nagyobb szolgálatot nekünk nem tehet; mert ezzel beismerte, hogy neki azon bűnökben, melyeket fejére olvastunk, melyeket arcába vágunk: nincs erkölcsi bátorsága hivatalos tisztességét keresni.

Ezt tudomásul vesszük, s vegyen ebből

hogy elszalasszam a kedvező alkalmat, melylyel száz évi ápolónői fizetésem sem ér fel.

Ezzel magára hagyva a beteget, ledöcögött a konyhába ebédelni.

XVIII.

A ház becsületéért.

A báró házában nyomott levegő, félelmetes nyugalom uralkodik, olyan, minő a zivatarokat szokta megelőzni.

Mióta Róbert kénytelenített kardját letenni, a báróné egy percre sem távozott hazulról. Nap nap után szobájában zárkózva mereng a nehéz csapás felett, mely csaknem elviselhetlen súlylyal nehezedik reá. Jenő Hohenbergben időzik, s ugyanitt látogatta meg őt pár nappal ezelőtt atyja, kinek emiatt nejjével zajos szóváltása volt. Róbert hosszú külföldi utra készül, melyről csak évek múlva térne vissza. Hasonlóképen a legnagyobb visszavonultságban él a történetek óta Bennő báró is, a családban az egyedüli, aki Kornélia sorsát szívén viseli.

Szóval a báró házában a szomorúság ütött tanyát.

Midőn olvasóinkat ismét e házhoz vezetjük, a bárót és Róbertet a könyvtárszobájában találjuk. Róbert utra készen állva, egy kis asztalka mellett falatozik valamit, míg atyja a teremben fel s alá járkal.

— Nos, elbucsztal már a grófnőtől? — kérdé egyszerre fia előtt megállva.

— Igen, hanem annyit mondhatok, hogy ez a bucsuzás nagyon hideg volt. Még meg sem csókol. Ez azonban a legkevésbé sem fáj, egyedül az ügyvéd diadala nehezíti meg válasomat. Hejh, ha még egyszer találkozhatnám vele, tudom istenem . . .

tudomásul Csongrádvármegye közönsége is annyit, hogy: Zsilinszky maga beismeri, hogy itt a megyei közigazgatásban újabban lábra kapott visszaélések és bűnök takarója, feje maga a főispán, s vegyenek ebből tudomásul Csongrádvármegye községei annyit, hogy Zsilinszky Mihály főispán az, aki miatt hiába jár százával a panasz a községekben uralkodó visszaélések megtorlásáért a vármegyeházához; mivel ez az ember saját kezével takarja el hiveinek bűneit; mert ő csak a bűnösök szövetkezetével tarthatja fenn magát; — s vegyen tudomásul Szentes város is annyit, hogy ez az ember, kit a kormány a közigazgatás tisztasága és a törvény tiszta, becsületes alkalmazása érdekében küldött bizalmasul ide, azért fogja a vármegyén a szentesi polgármesterválasztásnál elkövetett visszaélést is fedezni főispáni állásával; mert azt hiszi, hogy a szentesi nép ellen elkövetett e bűn is új szövetségeket szerez részére, hatalmának tovább tartására.

De téved Zsilinszky, ha azt hiszi, hogy Csongrádvármegyében, e becsületes, jó magyar nép között, a bűn szövetségével sokáig tarthatja magát. Mi követni fogjuk a nyilvánosság kérlelhetlen ostorával minden lépte nyomát, s ez az ostor csattogni fog arcán mindaddig, míg tőle és az általa meghonosított tisztességtelenségektől meg nem szabadul ez a vármegye.

S nincs oly kormány, mely őt sokáig meg bírja itt tartani!

Helyi és megyei hírek.

— **A mai megyei közgyűlés,** vita szempontjából, azt hisszük, hogy fölőtte fog állani Csongrádvármegye minden eddigi közgyűlésének. A szentesi polgármesterválasztás ügyében, mint tudjuk, az alispán visszaéléseinek ostorozására fel fognak szólani: Fekete Márton, Kiss Zsigmond, Szeder János, dr. Ulár István, Filó János, dr. Filó Lajos, Hegyi Antal, dr. Ecséri Lajos, Sima Ferenc, Szánthó Lajos stb.

— **A szentesi polgármester választás ellen** Fekete Márton és 100 képviselő társa által beadott felebbezés lesz a mai megyei közgyűlésnek legfontosabb tárgya. — A kérdés már az állandó választmányi ülésen éles vita tárgyát képezte. — Fekete Márton, Kiss Zsigmond, Szeder János emel-

— No, no! Ne feledd, hogy a ki embert kísért, Istent kísért. A bosszu nem méltó egy Meerthal ivadékhöz.

— Igazad van, atyám, — felelt Róbert szelidebb hangon. — tehát vedd úgy, mint ha mit se mondtam volna. Szándékomban van utazásom alatt egy vadásztársasághoz csatlakozni s nagy városokban csak rövid ideig tartózkodni. Tervet, illetőleg utiprogrammot még nem készítettem, mert előbb világot kell látnom s benne az embereket megismerni.

— A szükséges eszközt megadtam hozzá, — válaszolt a báró sétáját folytatva, — s bármit tégy, mindig a becsületet tartsd szemed előtt. Ha szükségét látsz, dolgozzál, a becsületes munka nem szégyen.

Róbert mozdulatlanul bámult maga elé, s gunyos mosoly jelent meg ajkain.

— Hagyjuk ezt, atyám, — mondá elutasító kézmozdulattal, — elég eszem van hozzá, hogy tudjak vele élni.

— No, no, a jó tanács sosem árt az embernek, bármennyi legyen is a fejében, s aki ezt megfogadja, nem jár úgy, mint te. — De mond csak, sokáig maradsz Londonban?

— Ez a körülményektől függ.

— Különös okoknál fogva? — kérdé a báró aggodalmasan tekintve fia arcába, kinek sötét gondolatoktól tanuskodó tekintete nyugtalanítani kezdé.

— Amíg feltalalom ott a nyomorultat, aki minden rosznak okozója.

— S ki mondá neked, hogy Rosetti Londonban van?

— A grófnő.

(Folytatása következik.)

ték fel a szavukat az állandó választmányi ülésen, s a követett eljárásban a szentesi nép közakarátának oly mérvű sérelmét látják, melynek jóváhagyása nagyon szomorú következményeket vonhat maga után. — Stammer ur kinevezése jóváhagyása mellett Szobotka Gusztáv, dr. Csató Zsigmond és Kristó-Nagy István érveltek. Jogosnak, törvényesnek, a városra üdvösnek jelentették ki az egész eljárást, s így azt jóváhagyni javasolták. — Fekete Márton egy hatalmas beszédben mutatott rá, hogy ezen erőszak által a város közbékéje lett feldulva, s ne higgye senki, ugymond, — hogy ennek a dolognak azzal vége lesz, hogy eselleg a megye jóváhagyja a többség akaratának kijátszását. *A küzdelem csak ezután következik, s azután azok az urak, kik ezt megselekedték, vállaljanak a következményekért felelősséget.* Szobotka Gusztáv, városunk ez új protektora és Kristó-Nagy István felelősséget vállalnak mindenért, s így 2 szavazat többséggel az állandó választmány kimondta, hogy: dr. Tasnády kinevezésének jóváhagyását fogja javasolni a megyei közgyűlésnek. Zsilinszky tehát a megyei tisztviselők segítségével leszavaztatta Fekete Mártont és társait; azokat az embereket, kik Szentesnek éppen úgy oszlopos emberei, mint irányadó férfiai Csongrád vármegyének. — Ebből láthatja mindenki, hogy mikor Szentes sorsa felett Zsilinszky vezérlete mellett döntőbb sulya van Szobotka Gusztávnak, mint Fekete Márton, Kiss Zsigmond és Szeder János szavának, akkor ebben az emberben nagyobb a gyűlölet Szentes ellen, mint a tisztesség, állása és hivatala iránt.

— **Hymen.** Kemény Dezső kapitánysági hivatalnok és izr. hitközségi jegyző, f. hó 25-én váltott jegyet hevesmegyei Péterváron *Rosenberg* Károly szellemes és kedves leányával: *Etelka* kisaszszonnyal.

— **Műkedvelői előadás.** *Mezey* Béla színiigazgató, mielőtt tőlünk eltávoznék, még egy kellemes estét kíván szerezni közönségünknek az által, hogy néhány fiatal urat felkért egy előadásban műkedvelőként szerepelni. Ezen előadás holnap, szombaton tartatik meg, melyen — mint eddig értesülünk — *Magyar* Elek és *Kristó-Nagy* Antal urak lépnek fel az „Arványhaj” című népszínműben. Az érdekesnek ígérkező előadást már most jóakaratu figyelmébe ajánljuk a közönségnek.

— **Egyleti élet.** A csongrád megyei gazdasági egyesület igazgató választmánya f. évi nov. hó 2-án, azaz hétfőn délelőtt 9 órakor Szentesen, a vármegyeház kis tanácstermében ülést tart. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Titkári jelentés. 3. Az egyesület helyiségéről. 4. Tervezet a Haris-ház megvételéről. 5. Az 1892. évi költségvetés tárgyalása. 6. Jelentés a löversenyéről. 7. Az 1891. évkönyvről. 8. Egyéb folyó ügyek, netáni indítványok.

— **Óvoda áthelyezés.** *Ehrlich* Laura okleveles óvónő államilag engedélyezett magán óvodáját — mint ezt már jeleztük — Csongrádról Szentesre helyezi át. Az óvoda f. évi november 1-én nyílik meg ózv. Németh Józsefné házában, hol a beiratások már a mai naptól eszközölhetők. Ugyanitt *Ehrlich* Paula kisasszony kézimunka oktatást ad.

— **Püspök-jelöltek.** A Révész Bálint elhunytával megüresedett reform. püspöki székek ki által leendő betöltése még mindig csak találgatás tárgyát képezi. A már lapunkban is kombinációba hozott nevekkél szemben, a „Debreceni Protestans Lap” közelebbi száma azt újságolja, hogy a püspöki állásra csakis *Kiss* Áron, *Szabó* János és *Tóth* Sámuel jelöltsége jöhet komolyan szóba. A választás a jövő hóban fog megejtetni.

— **Segély egy 48-as honvédnek.** Az országos honvéd segélyező egyesület bizottsága *Molnár* Mihály szentesi volt 1848—49-iki közhonvéd részére segélyképen 3 frtot küldött a polgármesteri hivatalhoz, ahol a pénz a nevezett fel is veheti.

— **Szentesi börzehír** cím alatt, a „Szentes és Vidéke” legutóbbi száma, mely különben egy pár hírdetést leszámítva, — az első betűtől az utolsóig, ezuttal is lapunk szerkesztőjén és közleményein rágódik, — a feletti csodálkozásának ad kifejezést, hogy honnan az ördögből merítette a „Szentesi Lap” keddi száma az oroszországi gabnakiviteli tilalomra vonatkozó közleményét, amelyről nem

hogy ő; de még a világ egyetlen lapja sem tud semmit. S hogy szellemes legyen, s hogy a jóhiszemű gazdaközönséget félrevezesse, azon megjegyzésünkre, hogy ezen tilalom következtében a buza ára még ez évben elérheti a 12 frtot, azt mondja, hogy ilyen jóslást még Falb se pipált. — Hogy a „Szentes és Vidéke” szerkesztősége annyira el van maradva a világtól, hogy egy ilyen nagy fontosságú s a gazdaközönséget mélyen érdeklő hírről is csak a „Szentesi Lap”-ból vesz tudomást, holott ezen tilalom már vasárnap több fővárosi napi lapban megjelent, — erről mi nem tehetünk, valamint ahhoz sincs közünk, hogy Falb uraság minő jóslást szokott pipálni; de azt már rösteljük, hogy a „Szentes és Vidéke” még ebben is hazudik. Mintha bizony ez is a vármegye szentesének a mosása lenne!

— **Házvétel.** A csongrád megyei gazdasági egyesület igazgató választmánya, mint ez lapunk más helyén olvasható, f. évi nov. 2-án ülést tart. Miután ezen ülésen a többek között tárgyalás alá fog kerülni egy tervezet is, mely a Haris-háznak az egyesület részére leendő megvételét célozza, ezen ülésre már most felhívjuk az igazgató választmány tagjainak figyelmét.

— **Halottak napja és a vasárnapi munkaszünet.** Mint már említettük volt, Mindenszentek napja ez évben vasárnapra esik. Erre való tekintettel, hogy a közönség akadályozva ne legyen kegyeletének szabad gyakorlásában, a kereskedelmi miniszter kivételképen megengedte, hogy a legközelebbi vasárnapon, vagyis nov. 1-én mindazon boltok, melyekben temetők, egyházak, sirok és kripták disztítésére szolgáló cikkek kaphatók, egész napon át nyitva tarthatók s az ezen munkák végzésére okvetlen szükséges ipari munka teljesíthető. Az itt fel nem sorolt cikkek arulására a jul. 1-én kiadott rendelet az irányadó.

— **Műbörgyártás.** Csehországi vegyészek újabb időben a magyar lapokban hirdetéseket tesznek közlé, s egy port ajánlanak 5 frt 50 krért, melylyel 10 liter spiritusz segélyével 100 liter jóminőségű bort lehet csinálni. Ez a hirdetés elhatott már hozzánk. Szentesre is, s akadtak, akik X. Y. prágai gyárosról e borkivonatot meghozattak, szerencsét próbálódó a borkyártással. A budapesti kereskedelmi és iparkamara f. hó 27-én délután tartott elnökölasztó teljes ülésében a többek között *Kohn* Gábor kamarai tag szóba hozta e kérdést s kérte a kamarát, hogy ezen hamisító por megvizsgálására hívjon össze szaktanácskozományt, s amennyiben az hamisnak bizonyul, vonja meg tőle a szállítási jogot. A kamara az indítványt elfogadta s az értekezlet megtartását a jövő hétre tüzte ki.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Valéria* ujszülött kis leányomnak f. hó 25-én történt temetése alkalmából mindazok, kik részvétnyilatkozatokkal családom gyászában osztozni, illetve a végtisztességben való részvételökkel megtisztelni szívesek voltak, fogadják ezuton kifejezett hálás köszönetemet. — Szentes, 1891. október 26. *Sevaton* József.

Hirek a szomszedsból.

— **Szabados János,** Szeged város h. polgármestere, f. hó 27 en éjjel 10 órakor három heti kínos szenvedés után, 51 éves korában elhunyt.

Hazánk és a főváros.

— **Bosnyák huszár.** Az első bosnyák magyar huszár, Debrecenben szolgál. Bakir Tuzlics bég ez, egy gazdag boszniai töröknek gavallér fia, a ki mint hus ar önkéntes kívánta leszolgálni a katonai élet s hogy magyarul megtanulhasson, a Debrecenben állomaszó 15. huszárezredhez osztották be. A gavallér béget Debrecenben „török herceg”-nek hívják és feltűnést kelt két gyönyörű fekete lovával. A bég németül, franciául és olaszul beszél, de a magyar szóhoz is kezd már hozzászokni. Leghamarabb megtanulta önkéntes társaitól a magyar táncot.

Valódi Magyar Szakácskönyv

cimmel *Zilahy* Ágnes, a 60-as évek hírneves kritikusának, *Zilahy* Károlynak a nővére, szakmunkát adott ki, a mely közelebb hagyta el a sajtót. E könyv megjelenése a magyar gasztronómiai irodalom terén már csak azért is esemény számba megy, mert olyan világos és jó magyaros stílusban van írva, hogy ahhoz hasonlót szakácskönyvben nem találunk. Minden receptje

olyan, mintha valami újdondász rakta volna papírosra; utasításait megértheti még az is, aki soha életében főzőkanalat nem fogott a kezébe.

A *Zilahy* Ágnes szakácskönyve koránt sem tartalmaz hercegi konyhák asztalára szánt étkeket; a mint az valamennyi, mai napság forgalomban lévő fordított és összeollózott szakácskönyvekben divatos, sőt inkább egy magyar középosztálybeli háztartás tükrét igyekezett szerzőnk előállítani. S ez sikerült is neki.

A „Valódi Magyar Szakácskönyv”-ben néhány igen érdekes, ma már divatból, mint a szerzőnk megjegyzi, kiment étel leírását is találjuk. A többek közt például ott van a levelen-sült, amelyről minden nagyobb régi lakoma leírásánál tétetik említés. A levelen-sültől érdemesnek tartjuk lenyomatni a receptet, melyről *Zilahy* Ágnes a következőket írja:

A levelen-sült (a legregibb magyar tészta.) Most, a mikor az idő és a munka mindenkinél pénz, még a gazdag vidéki földbirtokosok házaiban sem igen teszik, hogy a levelen-sült kedvéért két nöcsedet fel napig e tészta készítésével kizárólag foglalkoztassanak. Pedig a levelen-sült kiváló, sajátos jó íze miatt, minden magyar uri háznál a legelső sütemény volt. A levelen-sültet nem is lehet másképpen, csak nagy tömegben készíteni. Készítési módja különben a következő: Használjunk hozzá kissé sűrű palacsinta tésztát, szedjük le frissen a kertből vagy száz nagy zöld káposzta-levelet. E leveleket mossuk meg jól a portól és az apró kerti bogaraktól; tegyük ruhára, törölgessük meg szárazra, rakjuk szejjel nagy asztalra; minden egyes káposzta-levelt kenjünk be vajba mártott tiszta libatollal, azután tegyük minden káposzta-levelre egy nagy fakánál sűrű palacsinta tésztát és kenjük el rajta úgy, hogy köröskörül az egész levelt — egy ujnyi híjján — befedje. A tészta felül is hintünk egy kis olvasztott vajjal. Mig ezekkel készülődünk, azalatt egy nagy sütökemencebe, jó száraz faból tüzet kell rakni. Miután a kemencében egy kosár fa elégett, kotorjuk az egyik oldalra a lángoló üszköket, illetve a parazsat mind, és csak kevés faval tápláljuk a tüzet. A sütökemence másik felében pedig hosszú kenyérvető-lapára tevé, valaki folytonosan a láng felé tartva, süsse meg a levelen-sültet, a melyeknek a szelen a káposzta-level a nagy hősegtől-összeszűgörodik, de a tészta, ha ügyelünk reá, szép piros lesz. Így kell a levelen-sültet mind egymásután kisütetni égő kemence tűznel. Egy nő-cseléd a lapátot tartja a tűz fele, a másik vegye el tőle a kész tésztát és késsel váltsa le a zöld levelről; az egyszer már használt leveleket többször nem lehet használni. A kész tésztákat a talban egymás felebe kell rakni, a talat meleg helyen kell tartani, egészen addig, a mig mind kiszült a tészta. Tizenket személyre valót meg lehet készíteni négy óra alatt, meg lehet enni tíz perc alatt.

Hasonló érdekességű receptet találtam egy régi magyar szakácskönyv nyomán írott régi gasztronómiai közleményben. *Galgóci* István uram szakácskönyvét az „urnak születése után” az 1622-ik esztendőben mondta tollba egy igen ügyes írónaknak. Ebben nemzetes *Barcsai* Sándor szakácsa, kijelenti az ökörsütesről, hogy „Erről is kell írnom egy kicsit, azokért, akik nem tudják.”

Ideiktatjuk ezt a receptet, mely „az ökörnek egészben való megsütéséről” szól.

„Mégis ugyanezen ökör megsütéséről — mondja szószert *Galgóci* — írok egy keveset, a mint én régi jámbor mestertől hallottam. Valának egy uri menyegzőben negyven, avagy ötven mesterek, dolgukat elvégezven, asztalukhoz leültenek vala. Kezdenek a mesterség felől beszélgetni, lön ugyanezen ökör felől a szó közöttük, ki mint tudná elkészíteni e dolgot? Mondá az egyik, *Mihály* mester, aki nagy *Bebelli* György szakácsa volt; én is láttam *Primi* Gábor menyegzőjén, hogy asztalmester süttött nála egy ökröt, a mely ökörbe csinált vala egy öreg, kövér juhót, az kövér juhban egy gyermekded borjút, a borjuban egy kövér kappant, mikor immár az ökör megsült, az kappant kivette s meglátta, ha a kappan megsült, tehát az ökör is megsült. No, mondanak akkor némely szakácsok, hogy az lehetetlen volna. Mondának az főmesterek közül némelyek: Meglehet elméjeket hozzáöszörölven, mert az ökörnek tagja nagy sok sülest kíván, így belül az apróság is megsülhetett az ökörnek nagy hősegtől, mintha egy meleg kemencében lettek volna.”

Ez a recipe nagyon hasonlít a *Bernát* Gazsi hírhedt ökörszem pecsenyéjéhez, a melyet szintén be kell pakkolni egy pár csirkebe, rucába, hogy élvezhető csemege legyen belőle. Ennél a *Zilahy* Ágnes *Valódi Magyar Szakácskönyvének* a receptje sokkal egyszerűbbek s éppen ezért a gazdaszszonyoknak melegebben ajánlhatók.

CSARNOK.

Büki Lázár uram bankói.

Irta: *Rudnyánszky* Gyula.

Hejh, boldog, régi jó idők!

Beh hamar meg is fordult a magyar ember sorsa!

Még mikor én gyerek voltam, pedig nem is

olyan régen, mert hiszen még alig-alig, hogy kopaszodni kezdek, hát bizony az én gyerek koromban, tizenöt-husz esztendővel ezelőtt, heh más világ járta!

Muzsika szó, dinom-dánom kerekedett minden alkalomra, s a vidám társaságok ki nem fogytak a tréfából. A lakadalom három hétig tartott; öt vármegye fiatalága táncoltatta végig a menyasszonyt; harminc kocsin vándorolt a násznap faluról-falura, míg végre a fiatal párt szélnek eresztették. Névnep, szüret, falu bucsuja, disznótör, keresztelés, megye-

gyülés, de sőt ősz idején az esős, csunya idő is tiltus volt a kedélyes összejövetelekre.

Ebből az időből ősmertem Búki Lázár uramat. Nagy kopasz feje, hosszú deres szakála, mélyen lekonyuló vastag bajusza volt, sarkantyus csizmát, piros kőves szürke atillát, kilencrét kacskaringós, cifra himvarrásos kostókat és ezüst kupaku öblös tajték pipát viselt. Viselte biz ő ezt az utóbbit is, mert csakugy vele volt mindig, akár a szakála.

Szívesen látták minden háznál. Pedig nem volt ám valami nagy ember.

Csak afféle kurta nemes volt ő kegyelme hét-szilvafas, minden egyéb dominium nélkül. Tornacos haza állt a falu közepén, szilvas kert húzódott le haza mögött a folyóig; ezen felül hat egész hold szántóföld, meg egy fél hold szőlő jelzőkövébe mohosodott bele az ő becsületes ősi nevének a két kezdő betűje, a B. L.

Ennél egyebe nem volt a kerek világon. Azaz dehogyan is nem volt! Minden héten más-más uri háznál tanyázott. Volt neki nagyértékű ezüst óraja, melyet ugyan senki nem látott, de melyet ő a napoleoni hadakozások dicsőséges idejében egy vitez közhuszárnak ajándékozott, a ki életét megmentette, (ötven évvel a — születése előtt!)

Aztán hogy tudott tancolni! Felpattant az asztal tetejére, a boros üvegek közé, s ott aprózta ki a kopogóst, olyan vadviragos szenvedélyvel, — hogy két oldalt dőltek a mulató urak.

Aztan nagyszerű kortes volt, nagyszájú, nagy-torku, nagyfokosú kortes. No meg a trefához is jaja be nagyon értett!

Négy napi céció után felhasították az udjonatuj vadgalambszin magyar nadrágját. Meg se haragudott érte. Felültette a cigányt a rettenetesen befűtött kályha tetejére, s a primasnak ott kellett rikatni a száraz fát. Fidibusznak használta a ketté hasított tizes bankó egyik felét, a másikat a valyogvetőnek adta. Felgyújtottak alatta a zsuppot, melyen aludt. — S a jó ég tudna, mi mindent cselekedtek ő vele masok, — a mi mind az urambatyamék mulatasára szolgált, s nemes Búki Lázár uram sohase haragudott meg.

Elte a világot; tizenket esztendeig szakadatlanul — vendég volt . . .

Hanem hat hova lett az a fölséges aranykor!

Az uri hazak kidőlt-bedőlt kapuja előtt térdig áll a dudva. Nem szól odaenn a nota, legföllebb az egerek cincognak ejjel az arendas gabonaján, lévén mostanában az ősi kastély a bérlő uraság magtára.

Búki Lázár uram korhadó öreg fa most már Hetekig, hónapokig nem mozdul ki odajából. Utalja, megveti ezt a sarkából kifordult, fenekestől felfordult világot. Nyomorog, éhezik, rongyos, hanem azért nem tagadja meg véret. Tizenhat holdnyi birtokát felibe műveli egy iparkodó gazda. A szőlőjében Isten jóvoltából megterem tiz akó bor, az anyjuk baromfit nevel, két koca is hizik valahogy az ölben, a hajdani egységű fegyverrel Búki Lázár uram éjjelente ki-kioson a határba lesre, s vasárnap nyulpecsenye kerül az asztalra. A fia — Tibamer, prédikátumos, koronas névjegye van neki, s diurnista a megyénél huszonnyolc forint havi fizetéssel. Búki Lázár uramnak zörög a csontja, néha csak úgy dülöng, mintha részeg volna, pedig — ehes. Hanem azért nem adja meg magát. Szidja az emberi fajt és nem fizet adót.

Vagyis, hogy az igazságnál maradjak, fizet biz ő, de csak az erőszaknak engedve, az — utolsó órában. Tizenharom forint és 65 krajcár az évi egyenes adója.

Nemes Búki Lázár uram ezt a vérdíjat szépen összekuporgatja az okmány-ladájába, a nemesi ár-málisa mellé. De azért nem fizet körmeszakadtaig. — Megintik, exekválják, birsagolják — mind hiába, — a legutolsó napig a füle botját se mozdítja.

Mikor aztán a bíró a tizenkettedik órában bekopog hozzá s nagy alázatosan előadja, hogy már mind együtt van az adópénz, csak épen az a pár forint hiányzik, — akkor végre leolvassa ő is a maga 13 frt 65 krajcárját.

De nem ereszti utnak a bankót szó nélkül. Mindegyik forintnak a szélére ráir valamit. Reszketős kézzel, nagy akombakom betűkkel: „Pusztulunk, veszünk!” — „Huncut a német!” — „Hitvány a világ!” — „Vége a magyarnak!” — ezek a nemzeti Búki Lázár uram adóba fizetett bankóinak a rendes jelszavai . . .

. . . S lám, hiába gunyolták, nevétek az öreg kurucot ezért a bogaráért. A szőlősi bíró bezzeg áldja érte.

Ugy történt a dolog, hogy a mult héten haza került Szőlősi Csipkés Laci, az elesapott urasági inas.

Vasárnap nagy hejje-hujját csaptak a kores-mában. Ennek okaért a bíró nem ment be a halomra gyűlt adópénzzel a messze eső szekvárosba, hanem hétfőre halasztotta az utját.

Hétfőn virradóra pedig eltűnt az adópénz a ladából.

A bíró majd hogy szörnyet nem hall ijedtében. Ki lophatta el a pénzt?

Harom napig ütötték bottal a tolvaj nyomát. Negyednapra aztán nemes Búki Lázár uram beállított a bíróhoz és kivágott az asztalra három darab összegyűrt egyes forintot.

— Ismeri-e kend ezt a pénzt, bíró „ur!”

A bíró megismerte, csak egy pillantást vetett rá. A Búki Lázár uram adóba fizetett bankói voltak, ezzel a három jelszóval megbélyegezve:

„Huncut a német!” „Pusztulunk, veszünk!” és „Hitvány a világ!” Alig pár napja, hogy lefizette az — adóba.

S Búki Lázár uram akkor nap délben kapta mind a hármát kölcsön Csipkés Lacitól.

Igy vezettek a szőlősi adópénz tolvajának a nyomára a Búki Lázár uram bankói.

Közgazdaság.

— Nagy szárazság őszi vető-munka.

Időjárásunk próbára teszi a legnyugodtabb vermer-sékletű gazda türelmét is. Minden okos gazdának törekednie kell szeptember hó elejétől kezdve azon, hogy az őszi magot — rozst és búzát — mielőbb jól megmunkált földbe vethesse el. — E szabályt ugyan gyakran kigunyolják szörvanyos kivételek s nem ritkán megesik, hogy a késedelmes gazda kései vetése többet önt a zsákba, mint a korán vetett. De ez csak kivétel marad, ha ismétlődik is, mert nemeses az elmélet, de a tapasztalás is a mellett az általános szabály mellett bizonyít, hogy az őszi vetés sikerét a korán vetés nagyban biztosítja; mert a korai vetésnek van ideje arra, hogy az ősz elejével járó nevelő időjárás alatt jól megerősödjön, meg-bokrosodjék, erős gyökérzettel és sással lassa el magát, a melyek gyakorlításával egy a tél zordságát könnyebben kibírja, mint egy eselleg sovány tavasz-nak sanyargatásai; eltekintve a korai vetések azon nem kicsinylendő előnyétől, a mely a kitérő teli legelő nyújtásban rejlik Mennél inkább valljuk e szabályt, a mostani időjárás annál nagyobb megpró-báltatásnak teszi ki, mert míg egyfelől az elkésztől kell tartanunk, másfelől meg nagyon jól, hogy az erőtetett rossz munka bosszulja meg rajtunk magát. Rossz, rögös munkába sok magot kell pazarolnunk és sok munkaidőt elvesztegetnünk és e mellett kockáztatjuk a rendes kelést, mert megeshetik, hogy a teljesen el nem takart magot egerek, varjuk stb. pusztítják el, a porhanyóba jutott mag pedig némi kis nyirkosság által csiraba megy, de a folyton tartó

szárazság miatt nem kelhet ki, vagy ha épen kibúvik is, csakhamar elkényszeredik s apránként kivész s ez által vetésünk legjobb esetben is foltos s minden-esetre szomorú kilátást nyújtó lesz. Ily tapasztalatok után ajánlandó, hogy a jó előzetes munkálatok foly-tán jó porhanyóra művelt földeinket vessük el ugyan mielőbb, mert ezek rendszerint jobban tartják a nedvességet, vagy kevesebb csapadékot is jobban értékesíthetnek; de rögös s csak kinnal és tökéletle-nül munkálható földemekkel okvetlenül várjuk be a jó esőt, a melynek előbb utóbb meg kell jönnie, a mikor is könnyen, hamar és jó munkába vethetünk magpazarlás nélkül. S vetni lehet, míg csak ekénk ki nem fagy a földből. Igaz, hogy ez szabályellenes; de hat „szükség törvényt ront.”

Hirdetmény.

A néhai Nagy-András János hagyatékához tartozó főutcai ház, udvartelkével s összes beruházásaival együtt, a f. 1891. év november hó 8-án d. u. 2 órakor megtartandó nyilvános magán árverésen eladatik. Melyhez árverezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy 1000 frt bánatpénzt tartoznak alólirt végrendeleti végrehajtó kezéhez letenni, — hogy továbbá a vételár egy harmada 8 nap, egy harmada 3 hó és egy harmada 6 hó múlva lesz vevő által fizetendő. A további feltételek alólirt végrendeleti végrehajtónál megtekinthetők. Ha azonban az árverésen azon árat, melyen az örökösök e házat eladni szándékoznak, — el nem éri, az árverésen legtöb-bet ígérőnek az ingatlan nem fog eladatni.

Hódmezővásárhely, 1891. okt. 24.

Szabó Mihály,
végrendeleti végrehajtó.

Hirdetmény.

A néhai Nagy-András János hagyatékához tartozó s a mindsenti határtól az Atka sziget irányáig terjedő Tiszarész, az ahhoz tartozó halászati jogosultsággal együtt, a f. 1891. év november 8-án d. u. 2 órakor megtartandó nyilvános magán árverésen eladatik. Melyhez árverezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy 300 frt bánatpénzt tartoznak alólirt végrendeleti végrehajtó kezéhez letenni, hogy továbbá a vételár egyharmada 8 nap, egy harmada 3 hó és egy harmada 6 hó múlva lesz vevő által fizetendő. A további feltételek alólirt végrendeleti végrehajtónál megtekinthetők. Ha azonban az árverésen azon ár — melyen az örökösök az eladást szándékolják — meg nem ígértetnék, az árverésen a legtöbbet ígérőnek az ingatlan nem fog eladatni.

Hódmezővásárhely, 1891. okt. 24.

Szabó Mihály,
végrendeleti végrehajtó.

Köszén és kokszt

eladás

a legolcsóbb ár mellett, házhoz szállítva

Szénássy Ferencz

1-4

vas- és fűszerkereskedésben Szentesen.

Bármely alkalomra

LEGSZEBB EMLÉK EGY SZÉP FÉNYKÉP!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint

fényképészeti műtermemben,

mely a legkitűnőbb gépekkel van berendezve, a legfinomabb kidolgozása, **visittől életnagyságu fényképek** készülnek.

Régi fényképeket megújítok, továbbá kis képekről akármilyen nagyobb fényképet készítek. S miután a legkitűnőbb vegyszerek lemezeit használom, azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen ködös időben néhány pillanat alatt a legsikerültebb felvételt eszközölhetem.

A n. é. közönség látogatását kérve, maradtam alázatos szolgálja

Üzlethelyiség: özv. Seresnő-féle saját házában, dr. Reis ur lakásával szemben.

HEGEDÜS VILMOS,

fényképész.